

ra amb molt recorregut (poden arribar molt més lluny d'allà on ja han arribat ara), saben què fan, què volen, on van. Canten coses que fins ara no s'havien cantat de la manera en què ho conten i ho canten. *Fins que la mort ens separi* és el nou treball de Mazoni. Només me'n surten adjectius que perlegen: brillant, surrealista, terral, de pedra picada precisa i preciosa.

Cantons | País de federalistes i individualistes entramuntanats, l'Empordanet va crear una manera de ser que, a causa dels perills provinents de Barbaria i també d'amenaques i trifulgues més domèstiques, diferenciava amb costums i quotidianitats els col·lectius que vivien a l'interior dels que ho feien arrecerats a la costa. Així doncs, hi havia Palamós i Sant Joan; Calella, Llafranc i Tamariu i Palafrugell, els Masos de Pals i Pals, i, és clar, també Sant Antoni i Calonge i l'Estartit i Torroella de Montgrí. Aquests dos darrers nuclis marítims, Sant Antoni i l'Estartit, han tingut de sempre un intens caràcter singular; ras i curt, són diferents de Calonge i Torroella, i volen que se'ls consideri com a tals, amb un ajuntament propi si cal. O almenys així era uns quants anys enrere. Sentències després i amb la crisi a collibè, sembla que les aspiracions han rebaixat horitzons. A les municipals, a Sant Antoni, els del SAI presenten armes electorals intentant si més no mantenir-se; a l'Estartit, estan plantejant una candidatura unitària per

tal de defensar els seus interessos. No cal que us digui que penso que tenen raó en les seves reivindicacions: els de Sant Antoni poc tenen a veure amb els de Calonge, tenen paisatges diferents, una mirada sobre la badia de Palamós que els omple de salanc, i les Gavarres els queden llunyanes, al darrere. El mateix passa amb l'Estartit, amatent enmig de les Medes i la Roca Maura.

(A Palamós, es retira el títol de fill adoptiu que la població havia atorgat al dictador Miguel Primo de Rivera. Encara estem així? Som ja al segle XXI, i la pesta del passat encara es remou de tant en tant. Eliminem qualsevol residu que en quedi. Fem cau i net d'una vegada! I bon vent!).

LA GARROTXA

joan sala

El castell de Santa Pau | Al mig de Santa Pau hi ha una construcció ferrenya que havia estat el castell dels seus barons i que és l'edifici que més sobresurt de la vila vella. Però no es pot visitar, tot i que els successius ajuntaments han fet gestions per poder disposar de l'immoble. Finalment el que semblava inabastable s'ha aconseguit, ja que el mes de febrer passat la seva propietària, la marquesa d'Argençon-

la, va signar el conveni de cessió del castell a l'Ajuntament de la vila per un període de cinquanta anys. S'ha creat una comissió destinada a endegar tots els treballs de rehabilitació amb la finalitat de fer-lo visitable i útil per a la població. És una gran notícia per als amants d'aquest conjunt medieval, que es veurà ampliat amb la seva edificació més emblemàtica.

Creació de llocs de treball | La Cooperativa La Fageda ha fet balanç de l'any passat, que resulta molt positiu, ja que a més d'augmentar la seva facturació en un 10% respecte a l'exercici anterior -fins a 10,7 milions d'euros-, ha aconseguit crear nous llocs de treball a l'empresa i ha promogut que persones amb discapacitats intel·lectuals s'hagin integrat en el món del treball en empreses de la comarca. Des del 2008 la cooperativa ha creat un total de cinquanta llocs de treball a les seves instal·lacions i ha inserit vint-i-quatre persones en empreses de l'entorn. Tot això encara és un èxit més gran en aquests moments en què patim la precarietat i destrucció de llocs de treball. La Fageda dona feina a dues-centes setanta-vuit persones, cent seixantadues de les quals pateixen discapacitats. Tot un exemple d'integració.

10 anys del Consorci | El Consorci per a la Protecció i la Gestió de l'Espai d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa ha complert 10 anys, i durant aquest

>> L'Estartit des del port.

© RAFAEL MARTÍN SOTO

>> Cooperativa agrària ubicada a la fageda d'en Jordà (Santa Pau).

JUDIT PUJADÓ

temps ha estat fonamental per a la conservació, la revaloració i la gestió integral de tot aquest territori, seguint les pautes conservacionistes que emanen de la UE i d'altres organismes internacionals. Ha creat un equip de gestió que, entre altres tasques, executa projectes i direccions d'obra; ha impulsat la redacció del Pla especial, i hi ha aportat el seu coneixement del territori i de diagnòstic de les necessitats; vetlla per la conservació del patrimoni natural (recuperació de pastures, estudi de flora, fauna i geologia) i cultural (restauració d'edificis d'interès); ordena i regula l'accés públic a la zona, arranja camins, elabora plans de prevenció d'incendis i d'abastament d'aigua, crea canals de difusió i participació, i edita material educatiu i informatiu. Sense la seva tasca l'estat de conservació d'aquesta extensa zona, que comprèn quasi 33.000 hectàrees i agrupa 11 municipis de tres comarques, seria molt problemàtica. No ens ho volem ni imaginar, ja que, entre altres coses, la pressió sobre el medi seria desastrosa i irreversible.

>> *El Consorci per a la Protecció i la Gestió de l'Espai d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa ha complert 10 anys.*

ACN

EL GIRONÈS

dani vivern

D'immobles gallinacs | Potser tocaria parlar de Ryanair i els seus efectes en la síndrome turística gironina, però seria especular sobre l'especulació. Em tempta més un fenomen també relacionat amb les tradicionals subvencions i polítiques econòmiques erràtiques dels darrers decennis. Mirin: a la comarca hi ha barris i pobles amb molta disparitat de qualitat de vida. Volto sovint per Besanó, Vilablareix, Salt, Sant Gregori, Santa Eugènia, Sant Narcís, Girona-II, Flaçà, i són evidents les diferències en neteja, convivència, equipaments i espais amb aire i sol (perdó, ara es diu *esponjament urbà*). Ras i curt, hi ha pobles i barris endreçats –com diria Josep Pla– i d'altres que fan fàstic. Analitzem-ho.

Imaginem un municipi o barri A que va elaborar un pla urbanístic racional, que ha mantingut un preu del sòl raonable i que ha fet complir les normes que en derivaven. Ara imaginem-ne un altre, B, en què el desori constructor ha fet pinya amb l'especulació més eixelebrada. No creuen vostès que A presentarà –tot i la crisi– una certa estètica, netedat i pau social, mentre en el cas B pateix una allau de nouvinguts i malpassats que hi fan forat, atrets pels baixos preus a què els fugits han de vendre el seu degradat niu?

>> *L'esponjament urbà de Sant Gregori vist des d'un avió de Ryanair.*

PEP CABALLÉ

Si l'Administració, en comptes de robar els propietaris amb un injust impost de successions els hagués obligat a reformar i sanejar les seves finques, com fan a Europa, ara no veuríem immobles impresentables o que cauen a trossos, deshabitats o amb llogaters als quals els importa ben poc l'aspecte de l'antre on jauen.

La multiculturalitat és una cosa i la brutícia n'és una altra. I no s'han de barrejar: molts nouvinguts no són uns bruts, però n'hi ha que sí. Molts propietaris no són uns deixats, però n'hi ha que sí. I qui en teoria té la capacitat executiva d'impedir que el nostre entorn urbà i periurbà sembli cada cop més el de Kabul, hauria d'actuar. Potser caldria aturar subvencions de cara a la galeria i forçar una rentada de cara (i de cul) als edificis. I fer complir els estàndards de qualitat als arquitectes i constructors: hi ha pisos amb menys aïllaments que un galliner.

Fa anys un andalús va dir-me: «En mi tierra los pueblos son blancos, y aquí los tenéis que parecen de color de m...». Aquells mateixos anys, jo i un amic meu vam acompanyar unes amigues finlandeses a visitar Girona. La seva valoració, meditada i expressada amb exquisida fredor nòrdica, va ser: «Per a nosaltres és un lloc exòtic, però brut: és com estar a l'Índia».

Ara ja entenc què volien dir: la merda crida merda. Perdoneu, però algú (més) ho havia de dir.